

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Iosephi Mariae Svaresii, Episcopi Vasionensis, Praenestes
Antiqvae Libri Dvo**

Suarès, Joseph Marie

Romae, 1655

De agro Praenestino. 6

urn:nbn:de:hbz:466:1-11894

Plat. Bzon. Blond. Prænesten rursus obsessam, præciso aquæductu, qui vnicus præbebat vrbi potum, capit: & mox rebellio- nem meditatem funditus euertit, Prænestinis Romam migrare iussis anno mccccxxxv. Itaque ruinae erant nobilitatis antiquæ, lacera hinc atque inde palatia iacebant, & remplorum disiecta rudera, & murorum quadrati lapides vix credibilis magnitudinis, dum eo venit Pius II. auctore Gobelino, & agrestes habitabant pauci, quos sola soli retinebat vbertas. Nam Stephanus Columnensis sedente Nicolao V. muros instaura- uerat, habitatores reduxerat, & arcem in summo ver- tice montis ædificarat: isque etiam hodie situs Vrbs est, eademque facies. Portæ arcis adhuc incisa legitur hæc inscriptio:

MAGNIFICVS. DOMINVS
STEPHANVS. DE. COLUMNA
REÆDIFICAVIT
CIVITATEM. PENESTRE
CVM. MONTE. ET. ARCE
ANNO. MCDLXXXII.

Quamquam frequentior cultiorque creuerit, & nunc sub VRBANO PONTIFICE, Principeque THADDÆO BARBERINO Vrbs Præfecto caput erigit, mouet la- certos, & quasi reddita iuuentute reflorescit.

De agro Prænestino.

CAPVT VI.

VA regnum Latini fuit, vniuersus ager di- ctus Latium particulatim oppidis cognomi- natus, vt a Præneste Prænestinus, ab Aricia Aricinus, scribit Varro. Latissimus ille fuit olim, & sub

Lib. 6. Comment.
Pij II. p. 169.

Lib. 4. L. L.

sub ditione Prænestinorum octo fuisse oppida T. Liuius
 testatur. & a Romanis agro multatos Prænestinos
 quod Pedanis auxilium tulissent. neque tantum ob
 rebellionis crimen, sed quod tædio Romani Imperij
 cum Gallis gente efferata arma quondam consocia-
 sent, idem auctor est ad annum Urbis Conditæ CDXIV.
 Cæterum Strabo de Prænestinæ Urbis situ eiusque ad
 res nouandas opportunitate sic scribit: *Vt alia Vrbes*
propter rerum copiam, & opulentiam, murorumque fir-
mitatem, & situm munitum felices censentur; ita horum
ergo Prænesti infelix euasit: ipsique fuerunt exitio, que
alijs maximo solent esse vsui, atque presidio. Nam sta-
grante bellis ciuilibus & seditionibus Vrbe Roma, sa-
ctiosi homines, qui res nouas moliebantur eo velut in ar-
cem confugiebant. idcirco Prænesti obsessa, expugnata,
& vastata, agerque ademptus, culpa etiam in insontes
translata. Vnde etiam bellorum ciuiliu[m] tempore
 Syllæ iussu uenisse sub hasta Prænesti inter alia splen-
 didissima Italiæ municipia docent Florus, & S. Augu-
 stinus. agrum etiam Prænestinum veteranis assigna-
 tum sub Octauio Cæsare, atque ideo Fuluiam Marci
 Antonij vxorem cum Lucio Antonio belli sedem ibi
 cepisse contra Octauium colligitur ex Epitome T. Li-
 uij. Cicero certe clamat: *At videmus (vt longinqua*
mittamus) agrum Prænestinum a paucis possideri. Et Se-
 xtus Iulius Frontinus libello de Coloniaj, Prænesti,
 inquit, oppidum, ager eius a *Quinque viris pro parte in*
iugeribus assignatus est, ubi cultura est. Cæterum in-
absoluto est relictus circa montes, iter populo non debetur.
 Florebat Frontinus Traiani auro; ex quo Siculus agri-
 menfor eadem repetit.

Det. 1. lib. 5. c. 29.

Lib. 8. c. 13.

Lib. 5. Geogr.

Lib. 3. c. 21.
De Ciuit. D.

Lib. CXXV.

Orat. 2. de Lege
Agraria.